

027. 471

NOV 2

Magyar Nemzet

Nemzet

Könyvet minden gyermek kezébe

244 Együttműködés iskolák és könyvtárak között

A „Könyvet mindenki kezébe” felszólítás sikeréhez nélkülözhetetlen a „könyvet minden gyerek kezébe” jelszó megvalósítása. Az olvasást nem elég felnőtt korban elkezdni, de a gyermekkorban kell megtanulni a kézikönyvek, szótárak, lexikonok használatát is. Ehhez segít hozzá az iskolai könyvtárak és a gyermekkönyvtárak együttműködése. Az iskolai könyvtárak ugyanis ma még nem alkalmasak arra, hogy az oktató-nevelő munka egyedüli bázisai legyenek. Többnyire kötelező olvasmányokat, szakkönyveket, kézikönyveket tartalmaznak, de egyelőre nem alkalmasak arra, hogy a sokoldalú igényeket kielégítsék. A könyvtárosok az általános iskolákban társadalmi munkában, órakedvezmény nélkül működnek. Csekély a lehetősége annak, hogy a gyerekekkel külön-külön behatóbban is foglalkozzanak. A *gyermekkönyvtárakban* vannak olvasótermek, jóval

több a könyv,

és az idő is. Számos példa bizonyítja az együttműködés sikereit. Kiss Józsefné, a XIII., Radnóti Miklós utcai iskola tanára már nyolc éve működik együtt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2. sz. gyermekkönyvtárával. Az alsótagozatos osztályok számára könyvtárlátogatást szerveznek. Ennek hatására csaknem mindenki beiratkozott a könyvtárba. Az ötödik osztálytól irodalmi szakkört hozott létre, s ennek munkatervét úgy állította össze, hogy a gyerekek ne csak a szépirodalmat, hanem a szaktárgyas irodalmat is tanulmányozhassák. Rendszeresen tartott író—olvasó találkozót, hogy személyesen is megismerkedhessenek a tanulók mai magyar költőkkel, írókkal. Felkészítette diákjait a találkozókra. A vendégeket műveikből összeállított műsorral fogadták.

A Tomori utcai iskola könyvtárosa, *Palóvecz Jánosné*, a 10. sz. könyvtárral működik együtt. Ötödik, hatodik osztályos gyermekeknek könyvtári szakkör keretében megtanítja a bibliográfia és a katalógus használatát. A hetedik, nyolcadik osztályban már egy-egy kijelölt témával — például: Az évszokok a művészetben — foglalkozik a szakkör. Ezeket a foglalkozásokat illusztrálják aztán zenével, és mindegyiket vetélkedővel fejezik be.

A XIII. kerületnek három gyermekkönyvtára van, meglehetősen távol egymástól. A munkáskörzet gyermekkönyvtára most a Lehel út 12-ben található, albérletben. Előző ottthonát a Váci út 60-ban lehonították. A könyvtárat áthelyezték egy felnőtt könyvtárba,

ideiglenesen. Most pedig a Lehel úti szoba-konyhás albérletben — valószínűleg — véglegesen.

A könyvtár tíz éve működik, évente több mint ezer látogatója volt. Amióta a konyha mosdójából csurog a víz a spárgával összekötözött könyvekre, a látogatók száma csökkent. Pedig ez a könyvtár is kitűnő összhangban működött az iskolákkal. — Az összhang most is megvan — csak éppen a rendezvényekre nem fér be minden gyerek, aki be akar jönni. Váltják egymást, amikor olvasnak

a szoba-konyhás könyvtár

egyetlen asztalánál.

Pedig éppen a környéken lenne leginkább szükség a kedvező feltételek megteremtésére, mert amíg az előző két könyvtár felmérései szerint az odajáró gyerekek mintegy háromnegyed részének saját könyvespolca és lakrésze is van, a Lehel úti gyerekek többsége sokkal kedvezőtlenebb körülmények között él. Szükségük lenne nemcsak az olvasóterem nyugalmára, hanem a hatékonyabb foglalkozásra is, amit pedig csak a kedvezőbb körülmények visszaállítása tehet lehetővé.

Az iskola és könyvtár kapcsolata olykor a két könyvtáros kapcsolatára korlátozódik. Előfordul, hogy a szaktanárok, például az irodalomtanárok, munkaközösséget hoznak létre, és ez a munkaközösség a kerületi könyvtárosi munkaközösség vezetőjével együtt veszi fel a kapcsolatot a kerület gyermekkönyvtárának vezetőivel.

Csepeti Péterné, a IX. kerületi könyvtárosi munkaközösség vezetője egyben a Bakáts téri általános iskola könyvtárosa és igazgató-helyettese is. Ezt a könyvtárat mintakönyvtárnak is nevezik, mert itt csaknem

minden megtalálható,

ami a gyermekek tanulmányaihoz szükséges. Piros betűs címek jelzik a polcok előtt a témaköröket, a művészettől a tudományig, s ezen belül tantárgyakra bontva.

— Mennyit költenek éventént könyvekre?

— A legújabb költségvetés szerint évi 5 forint jut egy-egy gyerekre, de a fővárosi tanács most 320 ezer forintot ajándékozott Budapest iskolai könyvtárainak. Ebből a IX. kerületnek 50 ezer forint jutott.

— Milyen elosztásban vásárolnak ebből a pénzből könyveket?

— Inkább tantárgyak, mint kor szerint. Ugyanis némely könyvet több korosztály is olvas, például a jó mesekönyvet még a nyolcadikosok is szívesen olvassák. Az Állami Könyvterjesztő Vállalat tantárgyi bibliográfiákat ad ki, valamint korosztály szerint az ajánlott és a kötelező olvasmányok jegyzékét.

A Boráros téri gyermekkönyvtár, amellyel ez az iskola kapcsolatban áll, könyvállományával, felszerelésével szintén egyedülálló a kerületben. Csaknem minden ifjúsági folyóirat megtalálható itt, közöttük NDK-beli és szovjet képeslapok is. *Póka Lászlóné*, a könyvtár vezetőnöje elmondja, hogy a tanárok az órákon kérdéseket adnak fel a tanulóknak, hogy keressenek, kutassanak a választás után, önálló tevékenységet végezve, kutatómunkát — kicsiben.

Ez is a kapcsolatteremtés egyik formája, alighanem a legcélszerűbb formája is. Gondolkodó embereket nevelni tízéves kortól kétségtelenül nehezebb feladat a tanárnak is, a könyvtárosnak is, mintsem megtanítani a tananyagot és csupán visszakérdezni. Nehezebb feladat, de nagyobb öröm.

(magyar)